

Kader beheerssystemen IPCEI

1. Situering

- IPCEI-projecten zijn belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang (*Important Project Common European Interest-IPCEI*). Via zo'n projecten kunnen aanzienlijk marktfalen of grote maatschappelijke uitdagingen aangepakt worden waar er anders geen oplossing zou komen.
- IPCEI is geen programma voor EU-financiering, maar biedt de mogelijkheid aan de lidstaten om steun toe te kennen die ruimer is dan wat aanvaard wordt in de gangbare staatssteunregels. Goedkeuring door de EU na notificatie is vereist.
- Volgende types activiteiten (projecttypes) zijn mogelijk in IPCEI:
 1. O&O&I-projecten (onderzoek, ontwikkeling en innovatie), deze moeten bijzonder innovatief zijn of een aanzienlijke toegevoegde waarde opleveren in het licht van de *state of the art* van de techniek in de betrokken sector.
 2. Projecten met een eerste industriële toepassing (*first industrial deployment-FID*). Deze moeten steeds de ontwikkeling mogelijk maken van een nieuw product of een nieuwe dienst met een sterke onderzoeks- en innovatiecomponent en/of de ontwikkeling van een fundamenteel nieuw productieproces.
 3. Milieu-energie of vervoersprojecten (*environment, energy and transport -EET*), deze moeten van groot belang zijn voor de strategie van de Unie of een aanzienlijke bijdrage leveren aan de interne markt.
- FID omvat zowel OPEX als CAPEX maar is enkel mogelijk voor projecten waar ook de O&O&I component (waarop de FID gebaseerd) is een integraal deel uitmaakt van het project.
- EET omvat enkel investeringen (CAPEX). Dit is ook mogelijk op basis van de GBER (art 36/art41), IPCEI laat evenwel een ruimere invulling toe. De kostenbasis volgt de logica van art 36/art41 van de GBER waarbij enkel de investeringen die vereist zijn voor de beoogde vergroening aanvaard worden.
- Het proces en de steuntoekenning in IPCEI volgen de bepalingen van de mededeling door de Commissie 2014/C 1288/02¹. Voor het beheer worden hiernaast de nationale en regionale regelingen gevolgd onder welke steun toegekend wordt. Na notificatie zijn IPCEI-projecten immers project gesteund door de nationale en regionale overheden waarbij steuntoekenning en opvolging onderworpen is aan de nationale en regionale evaluatie-, beslis- en beheerssystemen. Voor VLAIO worden maximaal de bestaande systemen in voege in andere programma's aangewend.

¹ 2014/C 1288/02. Mededeling van de Commissie. Criteria voor de beoordeling van de verenigbaarheid met de interne markt van staatssteun ter bevordering van de verwezenlijking van belangrijke projecten van gemeenschappelijk Europees belang.

2. Juridische basis

O&O&I-component

- De O&O&I component wordt toegekend op basis van de rechtsgrond in de bestaande besluiten van de Vlaamse regering voor steun aan O&O&I projecten². Overeenkomstig de bepalingen van de besluiten wordt de beslissing genomen door het beslissingscomité bij het fonds Innoveren en Ondernemen. Voor de aanvaarding door EU heeft IPCEI een aparte notificatie met een eigen SA-nummer en zijn de beperking van de GBER niet van toepassing tenzij als dusdanig opgenomen in het Vlaamse besluit.

FID- en EET-component

- Voor de FID-component wordt steun toegekend op basis van het Decreet van 16 maart 2012 betreffende het economisch ondersteuningsbeleid (hoofdstuk 13 Europese reglementering, art 38). De steun wordt toegekend via een beslissing door de Vlaamse regering.

3. Beheer

O&O&I-component

- Voor de O&O&I -component worden de beheerssystemen gebruikt in voege voor onderzoeksprojecten en ontwikkelingsprojecten in het fonds Innoveren en ondernemen, toegekend op basis van de eerder vermelde besluiten van de Vlaamse regering². De O&O&I-component van het IPCEI kan zowel onderzoek als ontwikkeling bevatten, dit wordt behandeld volgens de modaliteiten voor de respectievelijke projecttypes.
- Volgende uitzonderingen/wijzigingen zijn van toepassing:
 - In uitvoering van art. 1 van beide besluiten is de maximale grens zoals bepaald in de GBER niet van toepassing. In de operationele uitvoering zijn de operationele grenzen van maximaal 3 miljoen euro per project en maximaal 3 jaar per project evenmin van toepassing.
 - Voor het ruimere IPCEI-project kan steun toegekend worden op basis van deelprojecten waarbij voor elk deelproject de operationele afspraak voor een maximaal bedrag per onderneming per jaar gerespecteerd blijft. Het feit dat de deelprojecten inhoudelijk deel uitmaken van een ruimer geheel dat naar staatssteuncontrole als één geheel kan behandeld worden is geen bezwaar aangezien het maximum van 20 miljoen per project zoals bepaald in de GBER in uitvoering van artikel 1 niet van toepassing is.

FID-component

- De FID-component is steeds gekoppeld aan een O&O&I-component. Voor ontvankelijkheid bedrijf en financiële analyse van het bedrijf wordt de werkwijze O&O&I-gevolgd.

² Besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling met een kennisintensief karakter in Vlaanderen en het besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen

- Aangezien de beslissing gebeurt op basis van het decreet zullen bij de beslissing al de artikels uit het besluit van de Vlaamse regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen die geen betrekking hebben op het inhoudelijke aspect of het proces van evaluatie, maar op beheer in het algemeen, overgenomen worden in de beslissing door de Vlaamse regering. Bij evaluatie en selectie zullen die clausules dan ook gevolgd worden.
- Op drie punten wordt afgeweken van de methodiek voor behandeling van ontwikkelingsprojecten:
 - FID is complex met een deel operationele kosten en een deel investeringskosten. De inhoudelijke focus van het instrument is verschillende van ontwikkelingsprojecten, voor de inhoudelijke selectiecriteria worden daarom criteria gevolgd die geïnspireerd zijn op het programma Strategische Transformatiesteun Steun (STS)³.
 - De bepalingen van ontwikkelingsprojecten zijn ook niet aangepast aan de kostenregelingen voor investeringen. Daarom worden voor de bepaling van de kostenbasis, de opdeling van de betalingsschijven, de verificatie en de opvolging van de implementatie van de betalingen:
 - voor het deel operationele kosten de bepalingen van ontwikkelingsprojecten gevolgd,
 - voor het deel investeringen het model van het programma STS gevolgd.In beide situaties wordt voor het bepalen van aanvaardbare kosten de IPCEI-communicatie gevolgd (cfr afschrijvingen).
 - De beslissing gebeurt niet door het beslissingscomité bij het fonds innoveren en ondernemen, maar door de Vlaamse regering. Voor het beslisproces zal dan ook maximaal de werkwijze van het STS-programma gevolgd worden, binnen de bepalingen van een beslissing Vlaamse regering.
- Clausules uit het STS-besluit die relevant zijn op de FID-component zullen eveneens opgenomen worden in de beslissing Vlaamse regering.
- Voor de praktische werkwijze van behandeling van de projecten wordt maximaal de werkwijze zoals gangbaar bij het STS-programma gevolgd.

EET component

- EET of artikel 23 projecten omvatten enkel investeringen waarbij bovendien enkel de investeringen aanvaard worden die vereist zijn voor de vergroening. Dit is zoals toegepast in het programma STRES (Strategische Ecologie Steun)⁴. Bijgevolg zullen voor selectie, beheer en opvolging de modaliteiten van dit programma gevolgd worden waar van toepassing. Hierbij wordt uitgegaan van de modaliteiten zoals voorzien voor projecten van strategisch belang.
- De beoordeling relatie van steun/milieuwinst volgt de werkwijze zoals gangbaar bij STRES.

³ De bepalingen van het STS programma steunen op het [Besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 tot toekenning van strategische transformatiesteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest](#)

⁴ De bepalingen van het STRES programma steunen op het [Besluit van de Vlaamse Regering van 16 november 2012 tot toekenning van steun aan ondernemingen voor strategische ecologie-investeringen in het Vlaamse Gewest](#).

- De kostenbasis volgt de bepalingen van art 41 van de GBER. In de operationele uitwerking worden de bepalingen van het programma STRES gebruikt. De bepaling aanvaardbare kosten volgt de communicatie voor IPCEI.
- Volgende uitzonderingen zijn van toepassing
 - De maximale steun opgelegd door de GBER (art 41) is hier niet van toepassing.
 - Eventuele beperkingen op type activiteiten zijn niet van toepassing.
- Ook hier zullen de relevante bepalingen van het besluit opgenomen worden in de beslissing Vlaamse regering.

4. Verdere bepalingen

- Verdere beschrijvingen van de processen zullen uitgewerkt worden in overeenstemming met de bepalingen in deze nota.
- Voor de drie types zullen templates en indienformulieren uitgewerkt worden.
- Een module in het digitale platform (KROS) wordt uitgewerkt om digitale indiening mogelijk te maken.

5. Schematisch overzicht

	O&O&I component	FID-component	EET component
Juridische basis	Besluiten VR O&O (onderzoek en ontwikkeling)	Decreet economisch ondersteuningsbeleid	Decreet economisch ondersteuningsbeleid
Beslissing	HBC	VR	VR
Modaliteiten Beheer	Ontwikkeling	Ontwikkeling /STS	STRES

6. Additionele toelichtingen

Bepaling steunvolume

- De bepaling van het steunvolume gebeurt via de berekening van een *funding gap* op basis van een negatieve netto actuele waarde (*Net present value-NPV*) gedurende de productiecycclus zoals toegelicht in de mededeling van de Commissie 2014/C 1288/02. De steun kan nooit hoger zijn de *funding gap*. Binnen dit maximum kan tot 100% van de aanvaardbare kosten (*eligible costs*) binnen de projectperiode gefinancierd worden.
- Voor het R&D&I deel wordt gewerkt onder de besluiten van de VR en is het steunvolume eveneens beperkt als een percentage van de aanvaardbare kosten afhankelijk van de aard van de activiteiten. Hier worden de operationele afspraken gangbaar voor onderzoeks-en ontwikkelingsprojecten gevolgd, dus inclusief eventuele beperkingen op de steunintensiteit die verder gaat dan de bepalingen uit de besluiten. Deze intensiteit kan variëren van 25% tot 60% afhankelijk van de aard van de activiteiten.

- Voor FID en EET worden de beheersmodaliteiten van het STS- en STES-programma gevolgd maar wordt niet gewerkt onder de besluiten en zijn er bijgevolg geen additionele beperkingen op de steunintensiteit. De steun wordt dus bepaald door de IPCEI-richtlijnen, met name beperkt tot de *funding gap* en binnen dit bedrag tot 100% van de aanvaardbare kosten in de projectperiode.
- De Vlaamse regering kan de beperking van de steun tot de *funding gap* verder beperken. Als algemene richtlijn wordt de steun door Vlaanderen beperkt tot 50% van de *funding gap*. Voor individuele IPCEIs kunnen verdere beperkingen opgelegd worden in functie van de budgettaire beschikbaarheid. Hiervoor worden per IPCEI-afspraken gemaakt die steeds via een non-paper voorgelegd worden aan de Vlaamse regering⁵. De finale steun wordt per project bevestigd in de steunbeslissing door de Vlaamse regering.

Criteria en kostenbasis

- Steuntoekenning en kostenbasis voor de verschillende types (R&D&I), FID en EET (art23) moeten steeds voldoen aan de bepalingen voor FID in de Mededeling van de Commissie 2014/C 1288/02. Naast de bepalingen van de Vlaamse programma's worden dus ook steeds de bepalingen uit deze mededeling gevolgd.

⁵ IPCEI-batterijen: non-paper aan de Vlaamse regering 11 oktober 2019. IPCEI-waterstof: non-paper 4 juni 2021.